

Avdelning för strategi och analys
Lottie Dahl Ryde

2019-02-16

Ärendenummer 2019/00318
Dokumentnummer 2019/00318-1

Till regionala utvecklingsnämnden

Inleda arbetet med ny regional utvecklingsstrategi

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen besluta

1. att ge nämnden, som enligt reglementet är ansvarig för beredning, utveckling och uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin, i uppdrag att inleda arbetet med ny regional utvecklingsstrategi.
2. att tillsätta styrgrupp bestående av presidiet för regionstyrelsen och presidiet i regionala utvecklingsnämnden.
3. att det regionala samverkansrådet är referensgrupp i framtagandet av ny regionala utvecklingsstrategin.

Regionala utvecklingsnämnden för egen del beslutar

4. att ge förvaltningschefen i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp och återkomma med förslag till tidplan, processbeskrivning samt finansiering för att ta fram en ny Regional utvecklingsstrategi.

Sammanfattning

Region Blekinge har det regionala utvecklingsansvaret i Blekinge och uppdraget beskrivs i förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete. Region Blekinge ska tillsammans med Blekinges aktörer ta fram och följa upp Blekinges regionala utvecklingsstrategi (RUS), samt att samordna de insatser som krävs för att strategin ska bli verklighet. Blekingens gällande regionala utvecklingsstrategi "Attraktiva Blekinge" gäller tom år 2020. Arbetet med att ta fram en ny strategi behöver påbörjas.

Bakgrund

Blekinges regionala utvecklingsstrategi ”Attraktiva Blekinge 2014-2020”(RUS) har aktualiserats och beslutades av Regionstyrelsen 2018-06-13. Strategin har fyra insatsområden:

- Bilden av Attraktiva Blekinge
- Livskvalitet
- Arbetsliv
- Tillgänglighet

Enligt förordningen ska strategin vara en samlad och sektorsövergripande strategi för det regionala tillväxtarbetet som innehåller:

- mål och långsiktiga prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet
- analys av särskilda förutsättningarna och funktionella samband
- ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet som en integrerad del

Strategin ska bidra till:

- sektorsövergripande samverkan mellan länen och mellan aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå i syfte att genomföra strategin
- inriktning för strukturfondsprogrammen och Interreg och användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete
- inriktning vid framtagande av andra regionala strategier och program.

Vid framtagande ska strategin:

- utarbetas i bred samverkan inom offentlig sektor. Privat och ideell ska erbjudas möjligheter till samverkan.
- beakta ett antal kommunala, regionala och europeiska strategier och program så som kommunernas översiktsplaner, regionala tematiska planer, EU:s strategi för Östersjöregionen etc.

Förutom de styrdokument som anges i förordningen finns det andra regionala styrdokument att förhålla sig till som tex Folkhälsopolicy, Innovationsstrategi, Kompetensförsörjningsstrategi. Som regionalt utvecklingsansvarig ansvarar Region Blekinge även för att uppdatera strategin löpande och den ska ses över åtminstone en gång per mandatperiod.

Internationella och nationella strategier och inriktningar att förhålla sig till

De dokument som påverkar framtagandet av ny regional utvecklingsstrategi är främst den nationella strategin, EUs kommande programperiod samt Agenda 2030.

Nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020

En ny nationell strategi kommer att tas fram och som kommer påverka arbetet med ny regional utvecklingsstrategi. Strategin som gäller idag avser tom år 2020. Den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020 fokuserar på att nå målet med den regionala tillväxtpolitiken ”Utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft”. I strategin beskrivs fyra samhällsutmaningar: Demografisk utveckling, Globalisering, Klimat, miljö och

energi samt Social sammanhållning. Prioriteringarna inom strategin är följande: Innovation och företagande, Attraktiva miljöer och tillgänglighet, Kompetensförsörjning samt Internationellt samarbete.

Inriktning EUs politik för regional utveckling och sammanhållning kommande programperiod 2021-2027

Vid framtagande av den befintliga regionala utvecklingsstrategin var EU:s tillväxtstrategi, Europa 2020, en central utgångspunkt. Inför kommande programperiod 2021-2027 finns ingen övergripande tillväxtstrategi. Inom ramen för sammanhållningspolitiken föreslås fem övergripande politiska mål:

1. Ett smartare EU tack vare innovation, digitalisering, ekonomisk omvandling och stöd till småföretagen
2. Ett grönare, koldioxidfritt EU som genomför Parisavtalet och investerar i energiomställning, förnybara energikällor och klimatarbete
3. Ett mer sammankopplat EU, med strategiska transportnät och digitala nät
4. Ett mer socialt EU som följer principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stöder bra arbetstillfällen, utbildning, kompetens, social inkludering och en jämlik hälso- och sjukvård
5. Ett EU som står närmare medborgarna som stöder lokala utvecklingsstrategier och hållbar stadsutveckling i hela EU.

Resurser kommer att riktas mot dessa mål och en ny regional utvecklingsstrategi behöver ta dessa i beaktande. Värt att notera är att dessa är kommissionens förslag och det pågår förhandlingar med medlemsstater och Europaparlamentet, vilket kan innebära att dessa förändras något innan de antas.

Agenda 2030

FNs generalförsamling antog år 2015 Agenda 2030 och därmed har medlemsländerna förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Agendan har 17 globala mål för hållbar utveckling som syftar till att:

- utrota fattigdom och hunger,
- förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla,
- uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt
- säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

För att nå Globala målen krävs ekonomisk tillväxt som samtidigt värnar social och miljömässig hållbarhet. Sveriges regering har som avsikt att Sverige ska vara ledande i genomförandet av agendan på hemmaplan och globalt. Den nya utvecklingsstrategin kommer att vara en del i att genomföra Agenda 2030.

Pågående arbete som påverkar framtagande av strategin

Arbete pågår med att ta fram både kunskapsunderlag och ”Prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet 2021-2027”. Dessa kommer att användas som bakgrundsmaterial i framtagandet av ny strategi och beskrivs kort nedan.

Kunskapsunderlag

Region Blekinge har beviljats medel från Tillväxtverket för att utveckla den regionala analyskapaciteten inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret. Genom projektets extra resurser möjliggörs en vidareutveckling av det analysarbete som redan genomförs i organisationen. Projektet pågår från januari

till september 2019 och kommer bidra med olika typer av kunskapsunderlag. Bland annat kommer en framtidsinriktad nulägesanalys för hållbar regional tillväxt i Blekinge att genomföras av en extern konsult. Analysen och övrigt kunskapsunderlag som tas fram ska förutom att vara en del av underlaget för ny regional utvecklingsstrategi och som underlag för prioriteringar gällande EU-program inom sammanhållningspolitiken för 2021-2027.

Utöver detta underlag har ett antal tematiska rapporter och analyser tagits fram under 2018 och ytterligare några tas fram under 2019, t.ex. en studie om funktionella samband i Blekinge samt en produktivitetsstudie. Utöver dessa tar statliga myndigheter fram flera olika utvärderingar av EU-program (t.ex. regional- och socialfonden) som också fungerar som kunskapsunderlag. Under processen för framtagande av en ny regional utvecklingsstrategi kan det bli aktuellt att ta fram kompletterade analyser och kunskapsunderlag.

Prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet 2021-2027

Region Blekinge har fått ett erbjudande från Näringsdepartementet att redovisa prioriteringar avseende det framtida regionala tillväxtarbetet inklusive sammanhållningspolitiken för perioden 2021-2027.

Redovisningen ska bl.a. innehålla en sammanfattade analys av samhällsutmaningar, möjligheter och prioriteringar för hållbar regional tillväxt och utveckling i Blekinge. Redovisningen till Näringsdepartementet 2019 kommer behöva tas fram parallellt med uppstarten av framtagandet av den nya regionala utvecklingsstrategin.

Övergripande inriktning för den nya strategin

Den nya strategin ska innehålla gemensamma prioriteringar med en tydlig och långsiktig målbild för en hållbar utveckling som tar fasta på Blekinges styrkor och utmaningar. Strategin ska leda till att fler vill bo och verka i Blekinge som präglas av starkt innovationsklimat och entreprenörskraft. Fokus för framtagandet av strategin är delägarskap och samsyn för att lägga grund för ett effektivt genomförande.

Process för att ta fram en ny strategi

En tidplan med olika aktiviteter kommer att tas fram under våren tillsammans med finansiering för framtagandet. Den externa uppstarten planeras ske på Blekingedagen under hösten 2019. Dialoger kommer att genomföras tillsammans med kommuner och andra offentliga aktörer, näringsliv m fl. Utifrån dialogerna kommer struktur för strategin avseende tex mål och indikatorer arbetas fram och även tidslängden för strategin.

Karlskrona enligt ovan

Anna-Lena
Cederström/regionalutvecklingsdirektör

Bilaga